# GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

**Nr. 93.** *Vinerĭ 26 Aprilie (8 Maiu)* **1885.**

**Braşovŭ, 25 Aprilie (7 Maiu) 1885.**

Se împlinescŭ şése anĭ, de când s'a înauguratŭ în Austria o nouă direcţiune politică mai favorabilă naţionalităţilorŭ din imperiu. Programa de împăcare a cabinetului Taaffe, ce e dreptŭ, a rĕmasŭ încă până în ḑiua de aḑĭ neresolvată, dar noua eră a avutŭ celŭ puţinŭ aceea urmare bună, că popórele negermane au începutŭ a mai resuflá.

Slavii: Cehii, Polonii şi Slovenii au sciutŭ sĕ tragă celŭ mai mare folosŭ din acéstă situaţiune pentru naţionalitatea lorŭ şi plângerile continue ale Nemţilorŭ austriacĭ, că suntŭ ameninţaţĭ de slavismŭ, ne dovedescŭ acésta în modŭ învederatŭ. Nu totŭ aşa de multŭ au sciutŭ a se folosí Românii din Bucovina de ocasiune în aceştĭ şése anĭ diu urmă.

E naturalŭ, că Românii bucovinenĭ fiindŭ puţinĭ la numĕrŭ şi fiindŭ încunjuraţĭ totŭ numai de elemente contrare, au a luptá cu greutăţĭ mai marĭ decâtŭ Slavii din Austria. Cu tóte aceste s'ar fi putută dobêndi în aceştĭ şése anĭ din urmă, resultate multŭ mai însemnate pentru naţionalitatea română din Bucovina, dacă cărturarii românĭ din acéstă ţerişóră arŭ fi fostŭ cu toţii pĕtrunşĭ de adevĕratulŭ spiritŭ naţionalŭ românescŭ şi ar fi îmbrăţişatŭ în unire strênsă causa poporului ţĕranŭ, care este aḑĭ părăsită şi-şi găsesce aşa de greu adevĕraţĭ apĕrătorĭ.

Iluştrii bĕtrânĭ, carĭ au luptatŭ pentru drepturile şi bunăstarea poporului românŭ bucovinénŭ nu mai suntŭ şi astăḑĭ se pare că n'are cine sĕ'ĭ înlocuéscă.

Amŭ ḑisŭ „se pare,“ pentru că amŭ trebui sĕ disperămŭ în viitorulŭ fraţilorŭ noştri bucovinenĭ, dacă amŭ admite posibilitatea, că nu se vorŭ mai aflá între ei în sînulŭ junei pleade române bărbaţĭ de spiritŭ şi de inimă, carĭ sĕ pótă înlocuí cu timpulŭ pe bĕtrânii stêlpi ai Românismului în Bucovina.

Din contră suntemŭ de convingere, că încă de aci înainte va rĕsări sĕmĕnţa naţionalismului sădită în Bucovina de ilustrii propagatori ai românismului. Dovadă pentru acésta este mişcarea, ce se observă în timpulŭ din urmă în sînulŭ junimei române patriote şi de caracterŭ din Bucovina.

Articlulŭ de mai josŭ, ce ni l'a trimisŭ unŭ aderentŭ alŭ fóiei nóstre din Cernăuţĭ, este o dovadă mai multŭ despre marea îngrijirĭ ce a pĕtrunsŭ pe Românii bine sĕmţitori bucovinenĭ pentru viitorulŭ românismului în acéstă ţéră. Tonulŭ în care e scrisŭ articlulŭ póte fi ceva prea pesimistŭ, dar scopulŭ e laudabilŭ. In contra rĕului numai atuncĭ vomŭ fi învingĕtorĭ, dacă ilŭ vomŭ sbiciuí prin arĕtarea adevĕrului şi *dacă ne vomŭ dá tóte silinţele spre a-lŭ îndreptá.*

**Naţionalismulŭ românŭ în Bucovina.**

La noi în Bucovina se face multŭ vuetŭ cu naţionalismulŭ românŭ, care de faptŭ de abia vegetéză. Spiritulŭ naţionalismului n'a pĕtrunsŭ încă nicĭ la cei cu cultură mai înaltă cu atâta mai puţinŭ la poporulŭ de rêndŭ, care este lăsatŭ pradă celorlalte naţiunĭ din ţéră. Dovada cea mai sigură, cumcă poporulŭ românŭ bucovinénŭ scade pe ḑi ce merge, este statistica. Ea ne arată respicatŭ, că în ḑece anĭ aŭ scăḑutŭ Românii cu 20,000 de suflete. Pe cândŭ a venitŭ Bucovina sub dominaţiunea Austriei (1775) au fostŭ într'ênsa numai Românĭ, astăḑĭ însĕ se compune poporaţiunea din mai multe naţionalităţĭ: din Românĭ cu numĕrulŭ de 190,000, din Rutenĭ cu 210,000, din Germanĭ cu 50,000, din Evrei cu 60,000, din Polonĭ, Armenĭ, Lipovenĭ, Ungurĭ şi Ţiganĭ cam cu 20.000.

Periculŭlŭ celŭ mai mare pentru Românĭ sunt Rutenii, a cărora numĕrŭ cresce rapidŭ parte prin imigraţiune din Galiţia, parte prin rutenisarea poporului românŭ necultŭ. Cu tóte aceste nu se aude de nicĭ o mĕsură ce ar fi luat'o Românii cultĭ ca să pue într'unŭ chipŭ órecare stavilă desnaţionalisării, ci din contră poporulŭ este lăsatŭ pradă slavismului, pare că într'adinsŭ.

Ce este causa, că Românii cultĭ nu sunt consolidaţĭ de felŭ şi nu lucréză în unire ca unŭ singurŭ corpŭ, ca cei de altŭ neamŭ, spre sporirea numĕrului şi a bunăstării conaţionalilorŭ sĕi? Causa este, că 'n sînulŭ Românilorŭ cultĭ s'au furişatŭ cu 'ncetulŭ în tóte stările elemente străine precum: Polonĭ, Germânĭ, Jidovĭ botezaţĭ ér mai alesŭ Rutenĭ, atâtă prin căsătorii câtŭ şi prin renegare de naţiune. Acéstă stare a lucrurilorŭ este în detrimentulŭ naţiunii. Şi óre elementele străine furişate în mijloculŭ nostru de dragulŭ nostru s'au romanisatŭ? Nu! ci de dragulŭ, ca sĕ ajungă ei la mărire şi apoi la timpŭ binevenitŭ sĕ ne sugrume cu dragostea lorŭ. Am cunoscutŭ prin gimnasiu Rutenĭ incarnaţĭ carĭ astăḑĭ sunt ultra-românĭ cu gura, au ajunsŭ de a fi înaintaţĭ de corifeii Românilorŭ, pe când Românii cei bunĭ şi nu gureşĭ sunt preteraţĭ. Sunt Românĭ şi de aceia, carĭ la tótă ocasiunea se dau de Românĭ dară când vorbescŭ schimonosescŭ limba română ca vai de dênsa. Acasă la ei vorbescŭ numai rusesce sau germânesce. Alţii şi-au schimbatŭ şi numele pe românia lăsândŭ *schi* şi *vicĭ* nu *viciulŭ* afară, dară se cunoscŭ pe fapte căcĭ ajungêndŭ la putere sunt cei mai marĭ despoţĭ şi tiranĭ.

Sĕ nu ne bucurămŭ de astfelŭ de renegaţĭ întraţĭ în sînulŭ nostru, ci sĕ ne ferimŭ de ei mai rĕu decâtŭ de adevĕraţii Rutenĭ, Polonĭ şi Germanĭ. „Ferescă-mĕ Dumneḑeu de amicĭ, că de inamicĭ mĕ voiŭ apĕrá eu însu-mĭ.“ Cunosceamŭ pe unŭ amicŭ alŭ meu de „Românŭ bunŭ,“ care nu de multŭ îmĭ arĕtă unŭ tablou pe care era desemnatŭ şi unŭ generalŭ polonŭ cu sabia în mână, despre care ḑicea cu falá că ar fi strămoşulŭ sĕu — unŭ generalŭ dacă nu mĕ înşelŭ „Poniatovschi.“ Écă românulŭ!? Altŭ Românŭ nu de multŭ a purtatŭ ca studinte de universitate căciula societăţii rutene „soiusŭ.“ Astfelŭ de elemente sĕ află mai alesŭ în starea preoţéscă, care în cea mai mare parte ne dă amploiaţĭ şi profesorĭ.

O mare nenorocire pentru naţiunea română bucovinénă este că familiele ilustre române s'au răritŭ. De Hurmuzăchenĭ nu se mai aude nimica, Popovicenii mai că s'au perdutŭ, este unŭ Zota, unŭ Stîrcea, unŭ Vasilco, unŭ Flondorŭ, dară boerii cei tinerĭ — puţine esceptiunĭ — dela universitate începŭ a face politica cu Jidanii şi Polonii, par' că ar avé unŭ presêmţŭ că ca mâne vorŭ fi înlocuiţĭ de ei şi vorŭ trebui sĕ 'ndure mila lorŭ. Altŭ periculŭ este, că unii Românĭ ajungêndŭ la rangŭ şi avere, averea câştigată cu sudóre românéscă şi póte şi de pe spinarea Românilorŭ o împrăscia mĕritându-şĭ ficele după neamicii naţiunii nóstre, cărora prin acésta le dă putere materială ca se pótă lupta contra românismului cu mai multă tăriă.

Câtŭ despre politica unorŭ amploiaţĭ, carĭ se făléscŭ de a fi Românĭ numai ca sĕ pótă fi aleşĭ la dieta ţĕrii séu în senatulŭ imperialŭ acésta o cunóscemŭ noi prea bine. Folosulŭ este totdéuna a Domnielorŭ sale, înaintândŭ în rangŭ dară Românulŭ rĕmâne totŭ împilatŭ şi se perde cu încetulŭ.

Ce se atinge de preoţĭ, póte fi vorba despre tóte cele, despre stolă, despre numĕrulŭ îngropăciunilorŭ şi a cununielorŭ, despre mărimea lefelorŭ, numai despre naţionalismŭ nu! Unii preoţĭ facŭ politică cu naţionalismulŭ dar o facŭ numai ca sĕ ajungă demnitarĭ séu sĕ-şĭ tragă altŭ folosŭ.

Sĕ întrebămŭ câţĭ suntŭ membrii ai „societăţii pentru cultura şi literatura română în Bucovina,“ séu mai bine câţĭ din ei sciu unde-i localitatea „societăţii?“ Câţĭ preoţĭ suntŭ membri ai societăţii „Scóla română“ câţĭ ai „Armoniei?“ Câţĭ preoţĭ procură ḑiare romane? — Écă românismŭ!?

Puterea de a recâstiga pe Românii desnaţionalisaţĭ, de a face sĕ prospereze poporulŭ românŭ este în mâna preotului. Dacă preotulŭ ar merge mână în mână cu învĕţătorulŭ şi cu primarulŭ (rarŭ unde este armoniă) şi ar lucra spre sporirea culturii însemnândŭ la tótă ocasiunea pe părinţĭ ca sĕ-şĭ trimită copii la scólă, atuncĭ nu amŭ avé a ne plânge cumcă naţiunea nóstră scade şi are numai 5% de cărturarĭ şi că stă îndĕrĕptulŭ celorlalte naţiunĭ din ţéra acéstc.

Nu putemŭ ḑice că guvernulŭ n'ar îngriji de scolĭ. Stă numai în bunavoinţa preoţilorŭ de a atrage la scólă pe tineretŭ împărtăşindŭ cu mai multŭ zelŭ învĕţămêntulŭ din religiune. Unii preoţĭ şi astăḑĭ, cu tóte că consistoriulŭ îndatoresce pe fiecare preotŭ la învĕţămêntulŭ religiunii în scólă, încunjură îndatorirea acésta şi au că nu predau învĕţămêntulŭ din religiune de felŭ în scólă, au că suntŭ numai óspeţĭ mergêndŭ la scólă celŭ multŭ de 5 sau 6 orĭ pe anŭ. Dovadă suntŭ arĕtările căpitanilorŭ districtualĭ (mirare cei mai mulţĭ suntŭ străinĭ) cătră consistoriu în privinţa predării învĕţămêntului din religiune la tineretulŭ scolarŭ. Écă cum stă cu românismulŭ în Bucovina! E tristŭ dar adevĕratŭ!

Ce face junimea bucovinénĕ în faţa periculului, ce ameninţă românismulŭ în Bucovina? Repeţimŭ că nu e de ajunsŭ d'a arĕtá rĕulŭ, ci trebue sĕ căutămŭ şi mijloculŭ de lecuire. Junimea română de aḑĭ în genere are mare aplecare spre critică.

Dare-ar Dumneḑeu ca în aceeaşĭ mĕsură, în care vede şi cunósce neajunsurile sĕ caute a le înlătura prin fapte nobile românescĭ.

Fie ca şi junimea română bucovinénă sĕ se pĕtrundă de sacrulŭ entusiasm naţionalŭ, care inalţă popóre şi ţĕrĭ şi le apĕră de peire!

---

## Conflictulŭ anglo-rusŭ.

Speranţa în menţinerea păcii a începutŭ sĕ crescă, şi se pare că confllictulŭ dintre Anglia şi Rusia se va puté aplana deocamdată fără nicĭ o vĕrsare de sânge.

Lordulŭ Granville a declaratŭ în camera lordilorŭ, că Rusia doresce pacea, dar nu găsesce cu cale, ca oficerii, carĭ au luatŭ parte în lupta de la Ak-Tepe, sĕ fie trimişĭ din amêndouĕ părţile înaintea tribunalului. Rusia e gata sĕ se transpună tóte diferinţele judecăţii unui suveranŭ streinŭ, ca astfelŭ cestiunea sĕ se reguleze în modŭ onorificŭ pentru amêndouĕ ţĕrile.

Acéstă declaraţiune a ministrului englesŭ n'a produsŭ nicĭ unŭ entusiasmŭ, nicĭ chiar între sprijinitorii cabinetului, aşa scrie »Times«. Declaraţiunea ministrului este neclară, ḑicŭ foile englese. »Standard« şi „Morning Post« 'şĭ esprimă în cuvinte amare consternaţiunea lorŭ asupra umilirei Angliei şi asupra renunţării la pretenţiunile englese. Rusia, ḑicŭ numitele foi, obţine fără îndoială totŭ ce cere.

Ḑiarele rusescĭ spunŭ, că cestiunea afganistană se va supune judecăţii regelui Danemarcei. Se vorbesce că însuşĭ cancelarulŭ germanŭ ar fi dispusŭ acuma sĕ intervină în acéstă afacere, şi a avutŭ chiar o convorbire în astă privinţă cu împĕratulŭ Vilhelm.

---

## OCUPAREA MITROVIȚEI.

Din Constantinopole i s'a trimisŭ ḑiarului „N. fr Presse“ o telegramă, de către unŭ corespondentŭ bine informatŭ, care comunică următórea scire interesantă:

»Ambasada austro-ungară a notificatŭ deunăḑile Porții intențiunea cabinetului din Viena, de a cere esecutarea acelei clausule din tractâtulŭ privitorŭ la ocupațiunea Bosniei și Herțegovinei, după care Austro-Ungaria 'șĭ reservă dreptulŭ de a 'șĭ înainta garnisónele sale până la Mitrovița, pentru ca sĕ apere siguranța provinciilorŭ ocupate. Unŭ rĕsboiu anglo-turcŭ ar puté esercitá o reacțiune asupra peninsulei balcanice și cu privire la o asemenea eventualitate Austro-Ungaria cere ocuparea Mitroviței. Consiliulŭ de miniștrĭ s'a ocupatŭ cu acéstă pretențiune, dér n'a hotărîtŭ nimicŭ, deórece cestiunea n'a ajunsŭ în astfelŭ de stadiu și situațiunea in Bulgaria și Macedonia nu justifică temerile, pe care 'șĭ întemeiază cabinetulŭ din Viena cererile.«

»N. fr. Presse« dă acéstă scire sub tótă reserva, dér nu se contestă, că o apropiată schimbare în peninsula balcanică se pregătesce de către cele trei imperii aliate. In véra acésta negreșitŭ are sĕ se întâlnéscă Țarulŭ Alexandru III cu monarchulŭ Franciscŭ Iosifŭ, și anume în luna Augustŭ. In principiu s'a stabilitŭ și participarea împĕratului Germaniei la întâlnire, care se va face într'o localitate a Austriei.

Negreșitŭ peninsula balcanică dă multŭ de lucru și repetămŭ și acum ceea ce amŭ mai ḑisŭ, că numai temerea de vr'o schimbare radicală la Balcanĭ opresce pe Rusia d'a nu grăbi rĕsboiulŭ cu Anglia.

## SCIRILE ḐILEI.

Ni se scrie din Teaca, că lepra maghiarisărei s'a încuibatŭ și acolo. In 26 Aprile Ungurii, douĕḑecĭ la numĕrŭ, au ținutŭ adunare la »Coróna Ungariei« sub conducerea solgăbirĕului Gyulai și s'au constituitŭ în filială, alegêndu-șĭ de președinte pe Gyarfas Benedek proprietarŭ în Socolŭ. Caracteristicŭ este, că între cei 20 de Maghiarĭ întruniți au fostŭ jumĕtate funcționarĭ: 1 solgăbirĕu, 1 subjude judecătorescŭ, 1 referentŭ la judecătoriă, 1 cancelistŭ la cărțile funduare, 1 judecătorŭ de pace, 1 tutorŭ orfanalŭ ș. a. Óre nu dovedesce acésta destulŭ de lămuritŭ, că funcționarii maghiarĭ suntŭ aceia, carĭ agitéză?

—0—

Cu ocasiunea inspecțiunei ce a făcut'o comandantulŭ de corpŭ loc. mareșalŭ de câmpŭ br. Schönfeld bataionului 3 din reg. 2 de inf. ce staționéză în Făgărașŭ, o deputațiune de orășenĭ i-a adresatŭ rugarea, ca sĕ intervină pe lângă cercurile mai înalte sĕ nu rĕmână Făgărașulŭ fără garnisónă după plecarea batalionului în Bosnia. Comandantulŭ a promisŭ, că va face totŭ ce'i va stá în putere.

—0—

Din raportulŭ societății brașovene pentru ajutorarea prisonierilorŭ luămŭ următórele date despre activitatea sa în 1884. Numĕrulŭ membrilorŭ fundatorĭ e de 25, alŭ celorŭ ordinarĭ de 190. S'au ajutoratŭ 61 de arestanțĭ săracĭ, eliberațĭ dina rest, cu bilete pe calea ferată până acasă, 71 de arestanțĭ cu banĭ de întreținere pe drumŭ cu totulŭ în sumă de 85 fl. 71 cr. Pentru construirea unei scóle a arestanțilorŭ, s'a obținutŭ dela ministrulŭ de justiță 10,000 fl. și scóla, situată în grădina arestului, e apróape gata. Indată ce întocmirea interióră va fi terminată, va începe instrucțiunea în morală și în obiectele elementare. In anulŭ acesta societatea, până va puté întemeia unŭ asilŭ pentru arestanții eliberațĭ, a închiriatŭ unŭ localŭ unde se vorŭ întreținea cu tóte cele necesare până la găsirea vre unei ocupațiunĭ. Pentru mărirea fondului, societatea primesce dela tribunalele din Brașovŭ, Făgărașŭ, Șercaia, Zĕrnescĭ și Satulungŭ 30 procente din amenḑile bănescĭ. La finea anului 1884, averea societății numĕra 248 fl. 29 cr.

—0—

„Curierulŭ Balasanŭ« din Iașĭ spune, că Vinerĭ a plecatŭ regimentulŭ 7 de liniă în Dobrogea. De odată cu regimentulŭ au plecatŭ și d-nii coloneiĭ Lipoianu, loc. colonelŭ Grozea și maiorŭ Teodorescu.

—0—

Stabilimentulŭ de arte grafice Socecŭ și Teclu din Bucurescĭ a editatŭ în eliografiă unŭ portretŭ alŭ lui C. A. Rosetti. Ca lucrare de artă, acestŭ portretŭ e bine reușitŭ. Elŭ va fi vêndutŭ cu 10 lei esemplarulŭ, din carĭ 5 vorŭ fi destinațĭ pentru ridicarea statuei lui C. A. Rosetti.

—0—

„Posta“ din Galațĭ scrie în numĕrulŭ sĕu dela 21 Aprilie: »Aseară la órele 8 p. m. a sositŭ în portulŭ nostru unŭ nou vaporŭ de rĕsboiu austro-ungarŭ, cu 4 tunurĭ și cu numele de „Taurus.“ Acestŭ vaporŭ a venitŭ prin Constantinopolŭ și a ancoratŭ în dreptulŭ bursei nóstre. După informațiunile ce avemŭ, acestŭ bastimentŭ erĭ, pe când trecea pe la gura Siretului, a sondatŭ acea parte o jumĕtate de óră. Elŭ va pleca spre Turnu-Severinŭ. Ḑilele acestea se aștéptă sosirea și a altorŭ bastimente totŭ de felulŭ acesta.«

—0—

Parchetulŭ de Ilfovŭ este în ajunŭ de a pune mâna, ḑice »l'Indép. roumaine,« pe mai mulțĭ negustorĭ israelițĭ, carĭ suntŭ înțelesĭ cu coreligionarii lorŭ falițĭ d'a le vinde mărfurile și a se înfățișa cu polițe false, frustrândŭ astfelŭ drepturile creditorilorŭ adevĕrațĭ.

—0—

»Rĕsboiulŭ« scrie, că în ḑilele de la 18, 19 și 20 ale curentei s'au protestatŭ polițele: d-nei Paulŭ și Comp., d-lorŭ Panaitescu, Heinrich Lebovicĭ din Bucurescĭ și N. G. Stătescu din Buzĕu.

—0—

„Dunărea de josŭ« ne spune, că Sâmbătă a sositŭ în portulŭ Tulcea d. generalŭ Pencovicĭ, membru alŭ comisiunei europene, cu vaporulŭ nou alŭ comisiunei, Carolus primus. Construcțiunea vaporului este fórte elegantă, are 10 cabine mobilate cu totŭ gustulŭ și în fie-care din ele suntŭ zugrăvite insemnele unei puterĭ din cele optŭ, carĭ compunŭ comisiunea. D. generalŭ Pencovicĭ trece la Sulina,

—0—

Prințulŭ Alexandru Carageorgevicĭ a muritŭ în Timișóră în etate de 79 de anĭ.

## Nĕcazurile Românilorŭ din Scheiu.

Brașovŭ, 24 Aprilie.

Astăḑĭ se înmormêntéză nenorocitulŭ costénŭ*) care a căḑutŭ victimă crudelității unui slujbașŭ polițienescŭ. Vasile Olteanu a aprinsŭ candela dela cruce pentru ultima óră în nóptea sfântului George.

Era unŭ timpŭ, când lumina acestei sfințite candele nu licuria atâtŭ de posomorîtŭ ca acum. Locuitorii românĭ ai Scheiului trăiau p'atuncĭ cu mai puține grijĭ. Negoțulŭ era în flóre și ómenii câștigau. Cei ce erau muncitorĭ îșĭ agonisiau multŭ, ér cei ce munciau mai puținŭ aveau ce le trebuia

Timpurile aceste au fostŭ și nu scimŭ dacă se vorŭ mai întórce. Acum și celŭ mai muncitorŭ costeanŭ abia îșĭ póte agonisí atâtŭ ca sĕ-șĭ hrănéscă copiii și sĕ-șĭ plătéscă birulŭ greu. Negoțulŭ de odinióră a peritŭ. L'au mâncatŭ cei cu șinóre dela Peșta și dela vama Timișului. Spălătoriile de lână suntŭ pustii, urlă cânii prin curțile lorŭ. Românulŭ muncitorŭ din Scheiu nu mai găsesce lucru, nu mai are câștigŭ, sĕrăcesce.

Mai de demultŭ numĕrulŭ celorŭ săracĭ din Scheiu era neînsemnatŭ, dar mila ce o căpĕtau era însemnată, căcĭ ómenii avéu de unde sĕ le dea. Astăḑĭ sĕrăcimea e multă în suburbii și mila e puțină. Inainte, când și săracii o duceau mai bine, le era ertatŭ sĕ-șĭ aducă găteje și uscăturĭ din pădurea dela spatele Têmpii, ca sĕ șĭ mai încălḑéscă în óse érna, ér vara sĕ-șĭ mai póță fierbe o sĕrăcăciósă zamă.

Comuna nóstră e vestită de bogată în pădurĭ marĭ și frumóse. Gătejele și uscăturile ce le luá din pădure sĕrăcimea din Scheiu nu erau nicĭ ca sfărmiturile dela masa risipitorului. Inspecțiunei pădurilorŭ îi este întru nimicŭ a perde mii de florinĭ prin rele speculațiunĭ și negligențe, a plăti despăgubirĭ grase unorŭ liferanțĭ — dar de unŭ anŭ de ḑile a apucat'o dorulŭ d'a economisí la gătejele și uscăturile sĕrăcimei din Scheiu. Eftinĭ la făină și scumpĭ la tărîțe! Acéstă inscripțiune ar trebui sĕ se pună pe chipiurile forestierilorŭ comunei.

Costenii au fostŭ oprițĭ d'a mai merge în pădurea din apropiere după găteje și uscăturĭ!

Bieții costenĭ pe lângă acéstă grea oprélă, mai au sĕ guste și din amărăciunea »egalei îndreptățirĭ,« de care i-se face aḑĭ parte Românului în josŭ ca și în susŭ, în comună ca și în comitatŭ și în țéră. Costenii trebue sĕ védă cum conlocuitorii lorŭ din curmătura Brașovului *) sunt mai omenesce tractațĭ decâtŭ ei. Curmăturenilorŭ li-s'a datŭ voiă sĕ-șĭ aducă găteje ca și până acum din pădurea dinaintea lorŭ, pe când sĕrăcimea din Scheiu e constrînsă, în puterea noului ordinŭ alŭ marelui pădurarŭ, sĕ mérgă cale de trei ceasurĭ dela casele lorŭ, dincolo de Poiana Brâncă pe sub munte, ca sĕ-șĭ aducă câte unŭ gătejelŭ.

Pe cósta de sub Tĕmpă locuescŭ numai Românĭ, pe când în curmătura suntŭ mai mulțĭ Ungurĭ și Sașĭ. Nu cumva acésta este pricina, că costenii trebue sĕ mérgă trei ceasurĭ în capŭ de érnă după găteje? Sĕrmanii potŭ sĕ se prăpădéscă pe drumŭ!

Și vai și amarŭ de acelŭ costeanŭ sĕrmanŭ, care cade în ghiarele vr'unuia din jitarii, carĭ păzescŭ pădurea din apropiare, căcĭ îlŭ aștéptă o aspră pedépsă.

Vasile Olteanu este mărturia mută — mută pentru veciă — a acestei prigonirĭ, ce se face în urma mĕsurilorŭ draconice luate de administrația pădurilorŭ. Unŭ băiatŭ de pe cóstă este întêlnitŭ în nóptea de sf. George de unŭ polițistŭ, care trăiesce în credința, că Românii costenĭ suntŭ numai o calamitate pentru acestŭ orașŭ și că capetele lorŭ n'au mai multŭ prețŭ decâtŭ verḑele din grădina lui. Polițistulŭ pune mâna pe băiatŭ și 'lŭ maltratéză, pentru că jitarulŭ ce'lŭ urmărea se temea, ca ramura sĕ nu fie din pădurea oprită. Vasile Olteanu vine dela cruce și nenorocirea 'lŭ duce în calea polițistului. Acesta socotindŭ, că a sositŭ momentulŭ ca sĕ rĕtezéscă capetele costenilorŭ, îlŭ lovesce cu sabia de 'lŭ omóră.

Intêmplarea înfiorătóre dela Crucea Mușicoiului este o tragică ilustrațiune a ignorărei și desconsiderărei de care au parte Românii scheienĭ, mai alesŭ de unŭ șirŭ de anĭ încóce

Scheienii suntŭ copii vitregĭ ai comunei. Pentru toțĭ se face câte ceva numai pentru dênșii mai nimicŭ. N'au nicĭ fântânĭ, nicĭ vale, nicĭ drumŭ — le merge mai rĕu ca celorŭ din Vlădenĭ, cu tóte că și ei trebue sĕ plătéscă adausulŭ comunalŭ de 24% la florinulŭ de dare. Acum li-se sémĕnă locurile și li-se strîmtéză pășiunea și nu se scie ce va mai hotărî comisiunea din urmă în acésta afacere, căcĭ comisiunĭ au fostŭ destule în Scheiu, dar nu s'a vĕḑutŭ până acum nimicŭ în urma lorŭ.

Nu potŭ fi ómenĭ mai pacĭnicĭ, mai blânḑĭ și cu mai puține pretensiunĭ ca Românii din Scheiu și póte că tocmai naturelulŭ lorŭ prea domolŭ a adusŭ cu sine, că cei dela cârma comunei se îngrijescŭ așa de puținŭ de sórtea lorŭ. Dacă Scheienii arŭ fi mai iuțĭ, mai energicĭ și mai pretențioșĭ, dacă ar cere cu mai mare insistență sĕ li-se facă dreptate pretutindenea, dacă în fine s'ar aflá în fruntea lorŭ nisce conducĕtorĭ harnicĭ și cu caracterŭ firmŭ, astăḑĭ interesele lorŭ nu ar fi așa de năpăstuite.

Sĕ sperămŭ, că pățania îi va învĕțá sĕ-șĭ caute mai multŭ dreptulŭ și sĕ fie mai solidarĭ în apĕrarea lui. E timpulŭ, ca sĕ se deștepte odată Românii de aicĭ, cei cu carte ca și cei fără de carte, și sĕ facă ca sĕ se respecteze cum se cuvine interesele unui întregŭ suburbiu.

Se pare, că după vechiulŭ obiceiu rĕu, cei dela cârmă suntŭ înclinațĭ a luá în apĕrere fapta barbară a numitului polițistŭ din nóptea de sf. George și a descrie lucrulŭ astfelŭ, ca și când pacĭnicii costenĭ s'ar fi revoltatŭ contra unui singurŭ polițistŭ, și ca și când acestŭ polițistŭ ar fi victima nesupunerei lorŭ. (A se vedé »Kronst. Zeitung« din 6 Maiu).

Cei ce cunoscŭ pe Scheienĭ se vorŭ mira, că polițistulŭ din vorbă este acum declaratŭ greu bolnavŭ în spitalŭ după ce a vulneratŭ doi ómenĭ și a omorîtŭ pe unulŭ, făcêndŭ abusŭ de întrebuințarea armei, și după ce a scăpatŭ cu pielea întrégă.

Așteptămŭ dela d-lŭ căpitanŭ alŭ poliției, ca sĕ facă o cercetare strictă și sĕ stăruiască, ca polițistulŭ barbarŭ sĕ fie pedepsitŭ cum se cuvine și ca nu cumva liniștea unui suburbiu întregŭ sĕ fie sacrificată pentru cuvêntulŭ, că poliția, dispună ea de puterĭ câtŭ de slabe și nesuficiente, trebue sĕ fie totdéuna în dreptŭ.

Brașovŭ 24 Aprile v.

Sinodulŭ din Dumineca trecută ținutŭ la biserica Sf. Nicolae din Scheiu a fostŭ fórte turbulentŭ. In acestŭ sinodŭ avea sĕ se alégă comitetŭ parochialŭ, epitropiă și delegațiunĭ școlare, carĭ împreună cu delegațiunile din cetate administréză scólele centrale din locŭ. — Sinodulŭ a fostŭ condusŭ de d. protopopŭ I. Petricŭ. — Fiindcă în comitetŭ sunt necesarĭ 30 de membri, de aceea s'a alesŭ o comisiune de 9 inșĭ, ca sĕ compună o listă, sĕ o tipărésca și sĕ o împartă la parochienĭ, ca cine va vrea sĕ voteze acea listă, ér cine nu va avea plăcere sĕ compună altfelŭ lista.

Ce s'a făcutŭ?

După cum au spusŭ mai mulțĭ votanțĭ, listele împărțite s'au schimbatŭ de către o clică de ómenĭ și li s'au datŭ alte liste, din carĭ a ștersŭ acea clică pe unii domnĭ carĭ 'șĭ-au împlinitŭ totdéuna chemarea lorŭ. Astfelŭ a ștersŭ din epitropiă pe d-lŭ primarŭ I. M. Burbea, din delegațiunĭ pe d-lŭ Davidŭ Almășanu și din comitetŭ pe dl Andrei Voina jun. Alte schimbărĭ ce s'au făcutŭ nu ne suntŭ cunoscute. Pentru ce aceste schimbărĭ pe o cale așa de nepotrivită? Pentru ca în loculŭ d-lui profesorŭ pensionatŭ Davidŭ Almășanŭ sĕ ajungă în delegațiunĭ, carĭ au sĕ decidă în cestiunĭ scolare, ómenĭ nepricepĕtorĭ? Aceste manopere au produsŭ în cerculŭ inteligenții mare mâhnire.

Când s'a începutŭ votarea, a presentatŭ dlŭ epitropŭ Ionŭ Manole, tata d-lui Diamandi Manole, o listă a unui votantŭ, care a mărturisitŭ că a fostŭ chematŭ într'o cârciumă din Prundŭ, unde i s'a schimbatŭ lista dându-i-se alta ștérsă în modulŭ cum amintii mai susŭ. D. Manole protestă în contra acestorŭ abusurĭ constatândŭ, că alegerea e influințată prin manopere neertate. Dlŭ prof. Davidŭ Almășanu, vĕḑêndŭ că l'au ștersŭ din listă, sĕ fi ḑisŭ indignatŭ: »va sĕ ḑică după ce 30 de anĭ din tinerețe mi-amŭ jertfitŭ ca profesorŭ pentru Dumneavóstră, acum la bĕtrânețe nu vĕ mai trebuescŭ?“

*) Locuitorŭ de pe cósta de sub Tĕmpa.
**) Burghals, Martonfalva.

Dlŭ Ionŭ Manole, venerabilulŭ epitropŭ indignatŭ şi dênsulŭ, protestă din nou cerêndŭ, ca alegerea sĕ se facă prin comisarĭ consistorialĭ, căcĭ s'a lucratŭ prin cârciume La aceste vorbe ilŭ întêmpină unulŭ din clică adresându-se în modŭ fórte aspru cătră Dlŭ Ionŭ Manole. Cu mirare amŭ observatŭ, că d. protopopŭ Petricŭ, deşi chemarea sa de presidentŭ era ca sĕ provóce la ordine pe clicaşŭ, totuşĭ d-sa a tăcutŭ făcêndŭ pe publicŭ sĕ crédă, că d-sa arŭ consimţi cu astfelŭ de procederĭ.

Ce voiesce acéstă clică şi de cine este influinţată şi condusă, aci la noi e pe deplinŭ cunoscutŭ. Deocamdată nu mai amintimŭ şi alte lucrurĭ, fără numai că amŭ aflatŭ, că d-nii epitropĭ Ionŭ Manole şi Andrei Lupanŭ şi-au datŭ demisiunea.

**Ajunulŭ alegerii pentru senatulŭ imperialŭ în Bucovina.**

Cernăuţĭ, Aprilie a. a.

Senatulŭ imperialŭ s'a disolvatŭ şi străinii au începutŭ a se mişca deja înainte de disolvare, pentru a fi pregătiţĭ la luptă cu noi în cestiunea alegerii viitóre. Ei şi-au pusŭ până acuma candidaţĭ şi se înţelegŭ în privinţa acésta prin diare şi prin adunărĭ, pre când noi suntemŭ nepregătiţĭ şi stămŭ cu mânile în sînŭ. »Aşteptămŭ mură în gură.« Se vede că ne sêmţimŭ destulŭ de tarĭ faţă cu alegerile aceste, însĕ nu şciu până când. Guvernulŭ trebue sĕ ne fi asiguratŭ de sprijinulŭ sĕu, căcĭ şi noi amŭ fostŭ în periodulŭ trecutŭ cu densulŭ, adecă: representanţii noştri au făcutŭ placulŭ guvernului şi guvernulŭ placulŭ representanţilorŭ.

Óre representanţii noştri n'au lucratŭ destulŭ? căpĕtămŭ căi ferate pentru esploatarea Bucovinei prin străinĭ, fabricele de vinarsŭ se vorŭ spori; totŭ aşa se va face şi unŭ 'gimnasiu inferiorŭ pentru Evreii din Cernăuţĭ.

La noi se facŭ alegerile pentru candidaţĭ la senatulŭ imperialŭ în următorulŭ modŭ: Ceva înainte de alegerĭ se adună multŭ 10 corifei românĭ şi punŭ candidaţĭ în numele Româniloru pe unulŭ şi altulŭ dintre ei. »Ce ironiă în numele Românilorŭ?!« Apoi facŭ listele şi le trimitŭ împreună cu o proclamaţiune măgulitóre cătră alegĕtorii respectivĭ. Tréba alegĕtorilor este de a alege pe candidatŭ, de ce pănură va fi elŭ, de va lucra pentru sine séu pentru naţiă acésta este tréba lui. Programă nu esistă, la ce? Destulŭ că periodulŭ trecutŭ nu ne-a adusŭ nicĭ unŭ bine, poporulŭ este totŭ într'o situaţiune aşa de rea, dacă nu mai rea ca cum a fostŭ.

Audimŭ, că între candidaţii de mai nainte ar figură şi persóna Domnului consilierŭ superiorŭ dela tribunalulŭ ţĕrii în Cernăuţĭ, Mihailŭ Peteiu pentru periodulŭ acesta şi anume pentru ţinuturile Sucevei, Rădăuţilorŭ, Siretului. Înainte de acésta însĕ l'amŭ întreba, pentru ce a depusŭ mandatulŭ în periodulŭ trecutŭ, de dragulŭ nostru séu alŭ ministrului de comerţŭ Pino? Alegĕtorii din ţinuturile amintite au pusŭ tótă încrederea în persóna Domniei Sale şi l'au alesŭ. Scurtŭ timpŭ după aceea audimŭ că Domnia sa a resignatŭ la mandatulŭ încredinţatŭ. A întorsŭ spatele Vienei şi nu ne a aflatŭ de demnĭ de a ne spune causa supĕrării, ba nicĭ nu a mulţămitŭ alegĕtorilorŭ sĕi pentru încrederea arĕtată. Indată după depunerea mandatului, vedemŭ pe agitătorii de mai nainte ai Domniei Sale mergêndŭ împreună cu poporulŭ la urnă şi alegêndŭ pe ministrulŭ Pino unanimŭ, pe când totŭ acei alegĕtorĭ luptau scurtŭ timpŭ înainte din rĕsputerĭ contra lui. »Tempora mutantur et nos mutamur in illis«....

De ce nu recomandămŭ pentru ţinuturile amintite candidaţĭ ca Domnulŭ Sbiera Ioanŭ, profesorŭ la universitatea din Cernăuţĭ, Domnii advocaţĭ din Suceava Dr. Samuilŭ Isopesculŭ şi Dr. Mateiu Lupulŭ, Domnulŭ Dr. Seleschi Emilianŭ, advocatŭ în Cernăuţĭ ş. a. toţĭ bărbaţĭ tinerĭ şi nu îmbĕtrâniţĭ în anĭ şi moravurĭ. Aceştĭ bărbaţĭ suntŭ independenţĭ în tótă privinţa.......

*M. Scaevola.*

## Alegerile în Bucovina

Din Cernăuţĭ se scrie, că Românii 'şĭ păstrézĕ cercurile lorŭ electorale aprópe neturburaţĭ. In colegiulŭ marilorŭ proprietarĭ e sigură realegerea representanţilorŭ lui de până acum, a baronului Victorŭ Stîrcea şi a cavalerului Dr. Grigorcea, cu tóte că alegĕtorii polonĭ şi rutenĭ încércă totulŭ, ca sĕ pótă isbuti representanţii naţionalităţii lorŭ. Profesorulŭ Dr. Mitrofanovicĭ, representantulŭ consistoriului şi mănăstirilorŭ gr. ortodoxe are în faţa sa ca contra candidaţĭ pe archimandriţii Ţepercovicĭ, Călinescu şi Coţubŭ; dar resultatulŭ alegerei acesteia atérnă de archiepiscopulŭ şi mitropolitulŭ Dr. Andrievicĭ-Moraru.

In cerculŭ electoralŭ ruralŭ Cernăuţĭ-Siretŭ, ce l'a representatŭ până acum Dr. Tomasciucŭ, candidézĕ trei naţionalĭ: Ionŭ Lupulŭ, George Flondorŭ şi adjunctulŭ de tribunalŭ Moraru — fiulŭ mitropolitului; în cerculŭ electoralŭ ruralŭ Viţniţŭ-Zastavna este neîndoiósă realegerea representantului lui de până acum Dr. Ionŭ Zotta, deşi conducĕtorii Rutenilorŭ vorŭ candida în acestŭ cercŭ pe unŭ funcţionarŭ rutênŭ; în cerculŭ electoralŭ ruralŭ Rădăuţĭ-Solca-Suceava-Dorna ministrulŭ de comerţŭ br. Pino, representantulŭ de până acum alŭ cercului, va avé de contra candidatŭ pe unŭ Românŭ.

După cum comunică foile polone din Cernăuţĭ, marii proprietarĭ românĭ au alesŭ unŭ comitetŭ de acţiune, care nu va face cu nimenea nicĭ un compromisŭ. Comitetulŭ a hotărîtŭ sĕ combată realegerea deputatului Grigorcea şi sĕ pună candidaţĭ pe baronii Stîrcea şi Mustaţă.

Săngeorgiu, 25 Aprilie 1885.

*Cestiunĭ bisericescĭ.* Suntŭ trecuţĭ doi anĭ de dile de când se agită aicĭ mereu cestiunea aducerei unui capelanŭ lângă parochulŭ actualŭ. Acéstă agitaţiune a luatŭ nascere din nisce interese particulare destulŭ de rĕu, înţelese pentru că se ciocnescŭ cu interesele parochiei.

E dreptŭ, că aicĭ în parochiă în trecutŭ a fostŭ capelanŭ, căcĭ parochia numĕră la 2700 suflete; dar e dreptŭ şi acea, că nu se ţine minte ca preoţii de aicĭ sĕ fi trăitŭ vr'o dată în pace şi unire, căcĭ n'au avutŭ cu ce; de aceeu cu vr'o 15 anĭ mai nainte se adause pentru cooperatorŭ lângă terţialitate încă douĕ pĕmênturĭ dela comună şi 100 fl. v. a. din visteria comunală. Cu rêndŭ şi sémă se póte negreşitŭ şi acuma aduce unŭ cooperatorŭ, dar lucrurile încă dela începutŭ s'au încurcatŭ, şi astădĭ tocmai aşedarea noului capelanŭ în parochiă a căşunatŭ o fierbere atâtŭ de mare încâtŭ póte deveni periculósă pentru liniştea comunei. Şi pentru ce sĕ nu o spunemŭ, că vina este tocmai la S. Consistorŭ?

Inainte cu doi anĭ îi veni dlui I. Niamţu, parochŭ în Nimigea, pofta de a se strămuta ca cooperatorŭ aicĭ la noi şi petrecêndŭ în comună vr'o 3 sĕptĕmânĭ 'şĭ află negreşitŭ câţĭ-va aderinţĭ, carĭ începură a lucra în acéstă direcţiune. Parochulŭ actualŭ alesŭ câteva lunĭ mai nainte era tocmai în luptă cu poporenii, carĭ voiau a reduce stolele după gustulŭ lorŭ, şi au rugatŭ pe aderinţii dlui Niamţu ca sĕ mai amâne aducerea de cooperatorŭ până se va alege, décă, stolele reduse, va remâné destulŭ de traitŭ pentru doi. Acéstă sfatŭ nefolosindŭ nimica, parochulŭ de aicĭ încolo au fostŭ ignoratŭ şi partisanii dlui N. ne mai încetândŭ cu agitările lucrulŭ s'a sfêrşitŭ cu o cercetare, în urma căreia d. N. a trebuitŭ sĕ se retragă şi încă sĕ şi sufere.

Credeamŭ, că lucrulŭ se va sfirşi cu atâta, dar se vîră din nou altulŭ la mijlocŭ, d. V. Popŭ, parochŭ în B. Bistriţă, care îşĭ deschide mai ântêiu calea la S. Consistorŭ, se înţelege cu aderinţii neastêmpĕraţĭ, carĭ perdură pe d. N., şi isbutesce în urmă a fi numitŭ de cooperatorŭ aicĭ.

Acéstă numire întru atâta a aţiţatŭ spiritele poporenilorŭ de aicĭ, încâtŭ era câtŭ pre aci ca sĕ-lŭ scótă din comună, dar s'au mărginitŭ — spre onórea lorŭ — a face pre cale legală: 1) Unŭ protestŭ cătră S. Consistorŭ de Gherla în contra denumirei d-lui V. Popŭ şi în specială în contra violărei dreptului de alegere. 2) O dechiaraţiune, prin care 450 capĭ de familiă arată, că nu recunoscŭ pe d. V. P. de păstorŭ sufletescŭ alŭ lorŭ, nu întră în relaţiunĭ bisericescĭ religióse şi-i denégă totŭ sprijinulŭ materialŭ. 3) Unŭ conclusŭ, în puterea căruia esarendézĕ în favórea cassei bisericescĭ pĕmênturĭ eclesiastice, ce i-s'arŭ cuveni lui.

Lăsândŭ acuma la o parte nesocotinţa d-lui V. P., care l'a împinsŭ a'şĭ părăsí o parochiă cu aprópe 70 jugĕre porţiune canonică, şi a veni la una cu 5 jugĕre, carĭ încă i se denégă; trecêndŭ preste slăbiciunea lui, că s'a lăsatŭ sedusŭ şi adusŭ de câţĭ-va prăpădiţĭ şi a ocolitŭ cu nătângiă neertată pre parochulŭ localŭ, câtŭ şi celealalte autorităţĭ; nepomenindŭ nicĭ pĕcatulŭ acela' că şi-a datŭ învoirea la S. Consistorŭ, că va merge cooperatorŭ în Săngeorgiu şi fără emolumentele date antecesorilorŭ; iertându-i şi aceea, că încă n'a învĕţatŭ a sci, cumcă Săngeorgiulŭ e parochiă mare, dar rea de lapte; trecêndŭ şi preste prostia aderinţilorŭ sĕi, carĭ au bătutŭ drumulŭ până la Gherla de 15 orĭ şi ş'au pusŭ traista; ne mărginimŭ a adresă cu respectŭ câteva întrebărĭ S-lui Consistorŭ, cu care credemŭ, că putemŭ sta de vorbă, şi anume:

1. Ţinut'a S. Consistorŭ contŭ de votulŭ poporului de aicĭ, care cu ocasiunea alegerei d-lui S. Sohorca de parochŭ în Noemvre 1882 a dechiaratŭ la protocolŭ, că n'au lipsă de capelanŭ, că nu'lŭ potŭ plăti şi nu'i potŭ da pĕmênturĭ?

2. Are S. scaunŭ cea mai mică dovadă, că actualulŭ parochŭ ar fi lipsitŭ dela datoria sa şi că oficiulŭ ar fi suferitŭ orĭ nu s'ar fi făcutŭ la timpŭ?

3. Are séu avut'a S. Consistorŭ la mână unŭ simplu actŭ dela vr'o auctoritate competentă, dela vicarŭ, dela representanţa bisericéscă, prin care s'ar fi cerutŭ cooperatorŭ aicĭ?

4. Dacă a cerutŭ poporulŭ prin suplica acoperită de 360 subscrierĭ, scie S. Consistorŭ câtŭ de falsă a fostŭ aceea suplică? A luatŭ în sémă relaţiunea representanţei bisericescĭ din Iuliu 1883, prin care acésta arată până la evidenţă: că în suplică este subscrisŭ unulŭ, care murise înainte cu doi anĭ, câţĭva înfirmĭ, câţĭva minorenĭ, 3 gr. or., 44 carĭ sciu scrie suntŭ subscrişĭ de mână streină, pre când aiţĭ 30, carĭ nu sciu o literă, suntŭ subscrişi „manu propria.' ?

5. Décă representanţa comunală şi cea bisericéscă au denegatŭ prin conclusŭ actualului capelanŭ emolumentele date antecesorilorŭ, precum şi orĭ ce sprijinŭ materialŭ, nu însemnézĕ acésta, că n'au lipsă de capelanŭ?

6. Fapta d-lui V. Popŭ de a veni în parochiă şi fără emolumentele avute de alţii, faptŭ prin care strică causa fiitorilorŭ capelanĭ, nu este punibilă?

7. Este de necredutŭ, că vĕdêndŭ S. Consistorŭ de 15 orĭ totŭ pre acei ţĕranĭ alergândŭ după popă, sĕ nu tragă conclusiunea, că lorŭ şi numai lorŭ le trebue, dar nu poporului. Şi cu ce s'au legitimatŭ acei »perde vară«, că suntŭ representanţii poporului? — Şi nu era lucru înţelepţescŭ a-i sfătuí sĕ stea pe pace şi sĕ se pună în conţelegere cu parochulŭ?

8. La numirea unui capelanŭ nu se cere niciodată consensulŭ parochului? — Décă nu, apoi aţĭ nimerit'o! Aţĭ tîlnitŭ elemente, carĭ vecĭnicŭ se vorŭ ciocnĭ şi vorŭ dă scîntei. Décă da, s'a întrebatŭ parochulŭ?

9. A ţinutŭ S. Consistorŭ contŭ de dechiaraţiunea deputaţiunei oficióse mersă cu protestulŭ în mână la 6 Martie a. c. şi carea l'a rugatŭ sĕ-şĭ schimbe hotărîrea şi sĕ revóce pe d. V. Popŭ, căcĭ se potŭ întêmplá turburărĭ cu sfirşitŭ tristŭ?

10. A ţinutŭ S. Consistorŭ contŭ de pĕrerea R. d. vicariu, care cunósce împrejurările nóstre?

Décă acestea le-a cunoscutŭ, pentru ce a datŭ credĕmêntŭ malcontenţilorŭ şi nicĭodată autorităţilorŭ?

Ne place a crede, că S. S. d. Episcopŭ a fostŭ rĕu informatŭ în tótă afacerea şi se va grăbí a îndreptá rĕulŭ. Décă însă lucrulŭ s'a făcutŭ aşa cu intenţiune, cu scopŭ ca sĕ pótă pescuí în tulbure, cu scopŭ ca fratele sĕ ridice mâna în contra fratelui, atuncĭ şi-a ajunsŭ scopulŭ, căcĭ iritaţiunea e la culme şi numai atuncĭ va încetá, când se va ţiné sémă de voinţa poporului.

Şi noi credemŭ, că S. scaunŭ este pusŭ de D-dĕu pentru întărirea păcii între ómenĭ.

**Mai mulţi poporeni.**

## DIVERSE.

**Pétră nepomenită.** — Citimŭ în »Râmnicu-Sĕratŭ«: In diua de 11 curentŭ a cădutŭ o plóiă însoţită de grindină între'o cantitate nepomenită. Venindŭ despre Nordŭ, după ce a bătutŭ oraşulŭ s'a lăsatŭ spre Sudŭ-Vestŭ, bătêndŭ parte din moşiile Băltaţii, Costieni-Marĭ, Costieni-Micĭ (Zidurile), Joiţa, Chochirleanca, şi puţinŭ din Silisce, până la Găgeanu. Ómenii spunŭ, că n'au mai vĕdutŭ aşa piatră. Şanţurile ogrădilorŭ erau încă pline de grindină, cincĭ dile după acésta; podurĭ, podeţe, şosele, tóte le-a spĕlatŭ apa. Eleşteulŭ ţĕranilorŭ din Costienimarĭ l'a spălatŭ de totŭ. Miei, oi, pasĕrĭ s'au găsitŭ multe mórte pe câmpŭ. Pe malurile văgaşelorŭ formate de apă, grindina puteai s'o iai cu baniţa. Mărimea grindinei variată: dela mărimea bóbei de mazĕre până la mărimea oului de porumbŭ. Pe unde a ajunsŭ, grânele au suferitŭ multŭ. Sĕcara decum era de mare, abia se mai zăresce verde; grâulŭ asemenea a suferitŭ; numai orzulŭ fiindŭ încă micŭ a scăpatŭ nevătămatŭ. Despre fructe nu mai vorbimŭ.

***

**Unŭ Matusalemŭ.** — Unŭ diarŭ rusescŭ citéză unŭ casŭ de longevitate cu totulŭ esceptionalŭ. Acéstă fóiă spune, că printre locuitorii din Saratofŭ se găsesce unŭ bĕtrênŭ în vêrstă de 130 de anĭ. Acestŭ Matusalemŭ pórtă numele de Savinŭ şi este francesŭ de origină. Soldatŭ din armata cea mare a lui Napoleonŭ I., elŭ a făcutŭ campania din Rusia cu gradulŭ de oficerŭ. Rĕmasŭ în Rusia după rĕsboiu, d. Savin locuesce în Saratof de şépte-decĭ şi doi de anĭ. Elŭ şi-a conservatŭ memoria sa întrégă şi vederea nevĕtămată, dar de câtva timpŭ sufere de o surditate parţială. Tóte evenimentele, la carĭ elŭ a asistatŭ şi a luatŭ parte, se conservă de minune în memoria acestui patriarchŭ. Elŭ face încă plimbărĭ dilnice şi când se întórce din têrgŭ duce fără ostenélă pachete de douĕ decĭ până la patru-decĭ de livre greutate.

***

**Descoperirĭ archeologice.** — In săpăturile făcute la Tunis s'a descoperitŭ unŭ apeductŭ subteranŭ, de 500 metri lungime, în starea cea mai bună, fórte largŭ şi fórte înaltŭ. S'au mai găsitŭ asemenea douĕ-decĭ şi douĕ morminte feniciane din prima epocă, vase feniciane şi etrusce bine conservate şi o mare inscripţiune latină, care arată loculŭ unde se aflau băile.

***

**Mijlocŭ contra frigurilorŭ.** — Ecă unŭ mijlocŭ bunŭ şi puţinŭ costătorŭ d'a face sĕ înceteze îndată frigurile intermitente: A pune în apă o mică cóje de vişinŭ tênĕrŭ tăiată mĕruntŭ, a bate apa bine şi a bea din ea din douĕ în douĕ ore câte o linguriţă în timpulŭ frigurilorŭ. A nu mări nicĭ odată acéstă dosă, căcĭ cója de vişinŭ cere a fi întrebuinţată cu băgare de sémă.

**Cursulu pieţei Braşovŭ**

din 7 Maiu st. n. 1885.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ . . . . | Cump. | 8.76 | Vênd. | 8.78 |
| Argint românesc . . . . . . | » | 8.70 | » | 8.72 |
| Napoleon-d'orĭ . . . . . . | » | 9.80 | » | 9.84 |
| Lire turcescĭ . . . . . . | » | 11.15 | » | 11.15 |
| Imperialĭ . . . . . . . . | » | 10.10 | » | 10.12 |
| Galbenĭ . . . . . . . . | » | 5.80 | » | 5.86 |
| Scrisurile fonc. »Albina« . . . | » | 100.50 | » | 101.— |
| Ruble Rusescĭ . . . . . . | » | 121.— | » | 122.— |
| Discontulŭ . . . . . . | » | 7—10 % pe anŭ. | | |

**Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.**

**Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu**

### Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Maiu st. n. 1885.

| | |
|---|---|
| Rentă de aurŭ 4% | 95.75 |
| Rentă de hârtiă 5% | 90.75 |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | 146.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) | 96.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune) | —.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune) | 107.— |
| Bonurĭ rurale ungare | 102.50 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 102.50 |
| Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ | 101.75 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 101.75 |
| Bonurĭ rurale transilvane | 101.— |
| Bonurĭ croato-slavone | 101.— |
| Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. | 96.50 |
| Imprumutulŭ cu premiu ung. | 117.— |
| Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului | 119.— |
| Renta de hârtiă austriacă | 81.80 |
| Renta de arg. austr. | 82.15 |
| Renta de aurŭ austr. | 107 20 |
| Losurile din 1860 | 138 75 |
| Acţiunile bănceĭ austro-ungare | 851.— |
| Act. bănceĭ de creditŭ ung. | 287.25 |
| Act. bănceĭ de creditŭ austr. | 287.70 |
| Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ | 5.84 |
| Napoleon-d'orĭ | 9.83— |
| Mărcĭ 100 împ. germ. | 60 85 |
| Londra 10 Livres sterlinge | 124.55 |



### Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 22 Aprilie st. v. 1885

| | Cump. | vênd. |
|---|---|---|
| Renta română (5%) | $85^{1}/_{2}$ | — |
| Renta rom. amort. (5%) | 88 | — |
| » convert. (6%) | 87 | — |
| Împr. oraş. Buc. (20 fr.) | 31 | — |
| Credit fonc. rural (7%) | 97 | — |
| » „ „ (5%) | $82^{1}/_{2}$ | — |
| » » urban (7%) | $94^{1}/_{2}$ | — |
| » » » (6%) | 86 | — |
| » » » (5%) | 80 | — |
| Banca naţională a României | — | — |
| Ac. de asig. Dacia-Rom. | — | — |
| « » » Naţională | — | — |
| Aurŭ | 14.% | — |
| Bancnote austriace contra aurŭ | — | — |

Nr. 16—1885.

## Publicaţiune.

Subsemnata comisiune esmisă pentru administrarea averei ţinĕtóre de biserica gr. or. din cetatea Braşovului dela Sf. Treime voiesce a edifica din nou morile numitei bisericĭ aflătóre în comunele Poiana Mĕrului şi Sâmbăta superióră.

Spesele de edificare s'au statoritŭ pentru móra din Poiana Mĕrului cu 863 fl. 16 cr., ér pentru acea din Sâmbăta cu 1065 fl. 68 cr. v. a.

Intreprindĕtorii 'şĭ potŭ preda ofertele lorŭ provĕdute cu 10% vadiu subcomisiunei încredinţate cu pertractarea ofertelorŭ, care pertractare se va ţiné la 20 Maiu a. c. 11 óre a. m. în cancelaria bisericei la Braşovŭ, têrgulŭ cailorŭ în casa de sub Nr. 34.

Planurile, preliminarele şi condiţiunile se potŭ vedea la notariulŭ comisiunei d-lŭ Iordanŭ I. Munteanu, asesorŭ la scaunulŭ orfanalŭ.

Din şedinţa comisiunei administrative ţinută în Braşovŭ la 30 Aprilie 1885. —

**Grf. A. Bethlen,** m. p.
comite supr. com. min.

1—3

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, cari vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.



## Publicaţiune!

Prin care se face cunoscutŭ, că în comuna Bacsfal (Săcele) se află de vênḑare oi 500 de prăsilă, — dela 10—18 Maiu a. c. trecute graniţa României. —

Informaţiunĭ esacte se vorŭ cere dela preotulŭ din locŭ Toma Frateşŭ.

3—3

# Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a căleĭ ferate orientale de statŭ reg. ung.

### Predealŭ-Budapesta

| | Trenŭ accelerat | Trenŭ de persóne | Trenŭ omnibus | Trenŭ de persóne |
|---|---|---|---|---|
| Bucurescĭ | 7.15 | — | — | — |
| **Predealŭ** | 1.09 | — | — | 9.50 |
| Timişŭ | 1.33 | — | — | 10.15 |
| Braşovŭ ( | 2.06 | — | — | 10.50 |
| ( | 2.16 | 6.30 | 5.45 | |
| Feldióra | 2.44 | 7.09 | 6.28 | |
| Apatia | 3.03 | 7.41 | 7.07 | |
| Agostonfalva | 3.18 | 8.09 | 7.42 | |
| Homorodŭ | 3.51 | 8.53 | 8.51 | |
| Haşfaleu | 4.51 | 10.18 | 10.52 | |
| Sighişóra | 5.11 | 10.55 | 11.56 | |
| Elisabetopole | 5.39 | 11.36 | 12.43 | |
| Mediaşŭ | 6.00 | 12.11 | 1.23 | |
| Copsa mică | 6.29 | 12.35 | 2.07 | |
| Micăsasa | — | 12.54 | 2.27 | |
| Blaşiu | 7.02 | 1.29 | 3.06 | |
| Crăciunelŭ | — | 1.45 | 3.22 | |
| Teiuşŭ | 7.38 | 2.26 | 4.15 | |
| Aiudŭ | 7.55 | 2.48 | 4.44 | |
| Vinţulŭ de susŭ | — | 3.12 | 5.10 | |
| Uióra | — | 3.19 | 5.19 | |
| Cucerdea | 8.24 | 3.36 | 5.47 | |
| Ghirisŭ | 8.48 | 4.10 | 6.38 | |
| Apahida | — | 5.39 | 8.51 | |
| Cluşiu ( | 10.08 | 5.59 | 9.18 | |
| ( | 10.18 | 6.28 | 8.00 | |
| Nedeşdu | — | 6.54 | 8.34 | |
| Ghirbĕu | — | 7.10 | 8.59 | |
| Aghirişŭ | — | 7.25 | 9.35 | |
| Stana | — | 7.49 | 10.16 | |
| Huiedinŭ | 11.33 | 8.11 | 11.04 | |
| Ciucia | 12.06 | 8.52 | 12.17 | |
| Bucia | — | 9.11 | 12.47 | |
| Bratca | — | 9.29 | 1.21 | |
| Rév | 12.25 | 9.52 | 2.05 | |
| Mező-Telegd | 1.11 | 10.27 | 3.08 | |
| Fugyi-Vásárhely | — | 10.46 | 3.39 | |
| Várad-Velinţe | — | 10.56 | 3.55 | |
| Oradia-mare ( | 1.49 | 11.04 | 4.06 | |
| ( | 1.54 | 11.14 | 7.30 | |
| P. Ladány | 3.14 | 1.47 | 11.05 | |
| Szolnok | 5.10 | 4.40 | 2.37 | |
| **Buda-pesta** | 7.30 | 7.44 | 6.40 | |
| Viena | 2.00 | 6.20 | 2.00 | |

### Budapesta—Predealŭ

| | Trenŭ de persóne | Trenŭ omnibus | Trenŭ accelerat | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|---|---|
| Viena | 8.25 | 8.35 | 3.30 | 8.00 |
| **Budapesta** | 8.00 | 6.55 | 9.45 | 2.47 |
| Szolnok | 11.24 | 10.55 | 12.18 | 6.36 |
| P. Ladány | 2.01 | 2.04 | 1.59 | 10.09 |
| Oradea mare ( | 4.11 | 5.13 | 3.20 | |
| ( | 4.21 | 9.37 | 3.25 | |
| Várad-Velencze | 4.29 | 9.45 | — | |
| Fugyi-Vásárhely | 4.40 | 9.59 | — | |
| Mezö-Telegd | 5.02 | 10.28 | 3.56 | |
| Rév | 5.46 | 11.41 | 4.31 | |
| Bratca | 6.09 | 12.15 | — | |
| Bucia | 6.28 | 12.48 | — | |
| Ciucia | 6.52 | 1.48 | 5.28 | |
| Huiedin | 7.32 | 3.21 | 6.01 | |
| Stana | 7.51 | 3.54 | — | |
| Aghiriş | 8.12 | 4.34 | — | |
| Ghirbĕu | 8.24 | 4.52 | — | |
| Nedeşdu | 8.38 | 5.11 | — | |
| Cluşiu ( | 8.57 | 5.40 | 7.08 | |
| ( | 9.23 | 6.00 | 7.18 | |
| Apahida | 9.50 | 6.29 | — | |
| Ghiriş | 11.15 | 8.14 | 8.29 | |
| Cucerdea | 12.04 | 9.49 | 8.53 | |
| Uióra | 12.12 | 9.58 | — | |
| Vinţulŭ de susŭ | 12.19 | 10.07 | — | |
| Aiudŭ | 12.45 | 10.42 | 9.17 | |
| Teiuşŭ | 1.15 | 11.32 | 9.40 | |
| Crăciunelŭ | 1.44 | 12.03 | — | |
| Blaşŭ | 2.00 | 12.24 | 10.12 | |
| Micăsasa | 2.34 | 12.43 | — | |
| Copşa mică | 2.52 | 1.22 | 10.45 | |
| Mediaşŭ | 3.27 | 2.24 | 11.07 | |
| Elisabetopole | 4.01 | 3.06 | 11.29 | |
| Sigişóra | 4.50 | 4.17 | 12.15 | |
| Haşfaleu | 5.08 | 4.51 | 12.30 | |
| Homorod | 6.47 | 7.07 | 1.32 | |
| Agostonfalva | 7.36 | 8.10 | 2.04 | |
| Apatia | 8.09 | 8.46 | 2.24 | |
| Feldióra | 8.41 | 9.20 | 2.44 | |
| Braşovŭ ( | 9.20 | 10.15 | 3.15 | |
| ( | — | 6.00 | 3.25 | |
| Timişŭ | — | 6.57 | 4.03 | |
| **Predealŭ** | — | 7.32 | 4.28 | |
| Bucurescĭ | — | — | 10.25 | |

### Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

| | Trenŭ de persóne | Trenŭ omnibus | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|---|
| **Teiuşŭ** | 2.39 | 9.50 | 8.20 |
| Alba-Iulia | 3.40 | 10.42 | 9.10 |
| Vinţulŭ de josŭ | 4.04 | 11.09 | |
| Şibotŭ | 4.35 | 11.43 | |
| Orăştia | 5.02 | 12.13 | |
| Simeria (Piski) | 5.44 | 1.22 | |
| Deva | 6.05 | 1.48 | |
| Branicĭca | 6.34 | 2.21 | |
| Ilia | 7.01 | 2.54 | |
| Gurasada | 7.15 | 3.09 | |
| Zam | 7.49 | 3.48 | |
| Soborşin | 8.32 | 4.37 | |
| Bĕrzova | 9.19 | 5.30 | |
| Conopŭ | 9.40 | 5.58 | |
| Radna-Lipova | 10.16 | 6.38 | 8.24 |
| Paulişŭ | 10.32 | 6.56 | 8.41 |
| Gyorok | 10.48 | 7.15 | 9.01 |
| Glogovaţŭ | 11.17 | 7.48 | 9.30 |
| **Aradŭ** ( | 12.32 | 8.05 | 9.45 |
| ( | 12.00 | 8.45 | 6.10 |
| Szolnok | 4.00 | 2.10 | 7.27 |
| **Budapesta** | 7.44 | 6.40 | — |
| Viena | 6.20 | — | — |

### Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

| | Trenŭ de persóne | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|
| Viena | 8.25 | 8.35 |
| **Budapesta** | 8.00 | 6.55 |
| Szolnok | 11.14 | 12.28 |
| **Aradŭ** ( | 3.35 | 5.30 |
| ( | 4.00 | 6.20 |
| Glogovaţŭ | 4.16 | 6.39 |
| Gyorok | 4.47 | 7.19 |
| Paulişŭ | 5.02 | 7.39 |
| Radna-Lipova | 5.25 | 8.11 |
| Conopŭ | 5.57 | 8.49 |
| Bĕrzova | 6.18 | 9.18 |
| Soborşin | 7.11 | 10.27 |
| Zam | 7.48 | 11.18 |
| Gurasada | 8.22 | 11.57 |
| Ilia | 8.40 | 12.27 |
| Branicĭca | 9.02 | 12.57 |
| Deva | 9.32 | 1.45 |
| Simeria (Piski) | 10.12 | 2.58 |
| Orăştiă | 10.47 | 3.46 |
| Şibotŭ | 11.14 | 4.20 |
| Vinţulŭ de josŭ | 11.46 | 5.06 |
| Alba-Iulia | 12.21 | 6.15 |
| **Teiuşŭ** | 12.53 | 7.00 |

### Aradŭ-Timişóra

| | Trenŭ omnibus | Trenŭ de persóne |
|---|---|---|
| **Aradŭ** | 6.00 | 12.30 |
| Aradulŭ nou | 6.26 | 12.54 |
| Nĕmeth-Ságh | 6.51 | 1.19 |
| Vinga | 7.28 | 1.50 |
| Orczifalva | 7.49 | 2.12 |
| Merczifalva | 8.09 | 2.30 |
| **Timişóra** | 8.58 | 3.15 |

### Simeria (Piski) Petroşeni

| | Trenŭ omnibus |
|---|---|
| **Simeria** | 3.08 |
| Streiu | 3.45 |
| Haţegŭ | 4.33 |
| Pui | 5.19 |
| Crivadia | 6.05 |
| Baniţa | 6.43 |
| **Petroşenĭ** | 7.00 |

### Timişóra-Aradŭ

| | Trenŭ de persóne | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|
| **Timişóra** | 12.25 | 5.00 |
| Merczifalva | 1.16 | 5.56 |
| Orczifalva | 1.34 | 6.16 |
| Vinga | 2.04 | 6.50 |
| Németh-Ságh | 2.25 | 7.11 |
| Aradulŭ nou | 2.54 | 7.44 |
| **Aradŭ** | 3.10 | 8.00 |

### Petroşenĭ—Simeria (Piski)

| | Trenŭ omnibus |
|---|---|
| **Petroşenĭ** | 8.56 |
| Baniţa | 9.37 |
| Crivadia | 10.09 |
| Pui | 10.48 |
| Haţegŭ | 11.26 |
| Streiu | 12.06 |
| **Simeria** | 12.37 |

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.